!! మృత్తికా స్నానాః !!

!! దశవిధ స్నానాని !!

ఆచమ్య..........శుభతిథౌ । మయా ఆచరిష్యమాణ సర్వప్రాయశ్చిత్తాంగత్వేన సర్వపాపక్షయార్థం మృత్తికాస్నానాని, దేహశుద్ధ్యర్థం దశవిధస్నానం కరిష్యే ॥

అథ మృత్తికాస్నాన విధిం వ్యాఖ్యాస్యామో బ్రహ్మచారీ గృహస్థ వానప్రస్థ పరివ్రాజకాదీనాం ॥

1. **అశ్వక్రాంతే....సహస్రపరమా ఇతి భూమిం దూర్వా అభిమంత్ర్య ॥**

ఓం అశ్వక్రాంతే రథక్రాంతే విష్ణుక్రాంతే వసుంధరా

శిరసాధారయిష్యామి రక్షస్వ మాం పదే పదే ॥

ఓం సహస్రపరమాదేవి శతమూలా శతాంకురా

సర్వగ్ం హరతు మే పాపం దూర్వాదుస్స్వప్న నాశిని ॥

2. **ఉద్ధృతాసీతి నదీతీరే లోష్ఠమాదాయ ॥**

ఓం ఉద్ధృతాఽసీతివరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా ।

మృత్తికే హన మే పాపం యన్మయా దుష్కృతం కృతమ్ ।

మృత్తికే బ్రహ్మదఽత్తాసి కాశ్యపేనాభి మన్త్రితా ।

మృత్తికే దేహిమే పుష్టిం త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ।

మృత్తికే ప్రతిష్ఠితే సర్వం తన్మే నిర్ణుద మృత్తికే ।

త్వయా హతేన పాపేన గచ్ఛామి పరమాం గతిమ్ ॥**(తై.ఆ.10.1.8)**

3. **కాండాత్కాండా ఇతి ద్వాభ్యాం దూర్వామాదాయ ।**

ఓం కాణ్డాత్కాణ్డాత్ప్రరోహంతీ పరుషః పరుషః పరి ।

ఏవానో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ ।

యాశతేన ప్రతనూషి సహస్రేణ విరోహసి ।

తస్యాస్తే దేవీష్టకే విధేమ హవిషా వయమ్ ॥**(తై.సం.4.2.9)**

4. **మృత్తికే హనమేతి దూర్వాం లోష్ఠే ప్రతాష్ఠాప్య ।**

ఓం మృత్తికే హనమే పాపం యన్మయా దుష్కృతం కృతమ్ ।

మృత్తికే బ్రహ్మదత్తాసి కాశ్యపేనాభి మంత్రితా ।

మృత్తికే దేహిమే పుష్టిం త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ।

మృత్తికే ప్రతిష్ఠితే సర్వం తన్మే నిర్ణుద మృత్తికే ।

త్వయా హతేన పాపేన గచ్ఛామి పరమాంగతిమ్ ॥(తై.ఆ.10.1.8)

5. యతఇంద్ర స్వస్తిదా- స్వస్తిన ఇంద్రో - త్రాతారమింద్ర - అపాంతమన్యు - పరంమృత్యో ఇతి ప్రతిమంత్రం ప్రతి దిశం లోష్ఠమత్సృజ్య ।

ఓం యత ఇన్ద్ర భయామహే తతో నో అభయం కృధి ।

మఘవఞ్ఛగ్ధి తవ తన్న ఊతయే విద్విషో విమృధో జహి ॥(తై.ఆ.10.1.9)

ఓం స్వస్తిదా విశస్పతిర్వృత్రహా విమృధో వశీ ।

వృషేన్ద్రః పురఏతు నః స్వస్తిదా అభయంకరః ॥(ఋ.10.152.2)

ఓం స్వస్తి న ఇంన్ద్రో వృద్ధ శ్రవాః స్వస్తినః పూషా విశ్వవేదాః ।

స్వస్తినఃస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥(ఋ1.89.6)

ఓం త్రాతారమిన్ద్రమవితారమిన్ద్రగ్ం హవేహవే సుహవగ్ం శూరమిన్ద్రమ్ । హువేను శక్రం పురుహూత మింద్రగ్గ్ స్వస్తినో మఘవా ధాత్విన్ద్రః ॥(ఋ.6.47.11)(తై.సం.1.6.12)

ఓం ఆపాన్త మన్యు స్తృపలప్రభర్మా ధునిశ్శిమీవాఞ్ఛరుమాగ్ం ఋజీషీ । సోమో విశ్వాన్యత సావనాని నార్వాగిన్ద్రం ప్రతిమానాని దేభుః ॥(ఋ10.89.5)(తై.ఆ.10.1.9)

ఓం పరం మృత్యో అనుపరేహి పన్థాం యస్తే స్వ ఇతరో దేవయానాత్। చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమి మానః ప్రజాగ్ం రీరిషో మోత వీరాన్ ॥(తై.ఆ.10.46.1)(ఋ.10.18.1)

6. ఓం గంధద్వారామితి లోష్ఠమాదాయ ॥

ఓం గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ । ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥ (తై.ఆ10.1.10)

7. ఉదుత్య మిత్యాదిత్యాయ ప్రదర్శ్య ॥

ఓం ఉదుత్యం జాతవేదసం దేవం వహన్తి కేతవః । దృశే విశ్వాయ సూర్యమ్ । చిత్రం దేవానా ముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః । ఆప్రాద్యావాపృథివీ అంతరిక్షగ్ం సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చ ॥(ఋ.1.50.1)

8. శ్రీర్మేభజదితి శిరః ప్రదక్షిణీ కృత్వా ॥

ఓంశ్రీర్మేభజతు । అలక్ష్మీర్మే నశ్యతు ।**(తై.ఆ.10.1.10)**

9. సహస్రశీర్షేత్యాలాప్య ॥

ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః । స్సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ । సభూమిం విశ్వతో వృత్వా । అత్యతిష్ఠద్దశ్శాంగులమ్ ॥**(ఋ.10.90.1)(తై.ఆ.3.12.1)**

10. విష్ణుముఖా ఇతి ముఖమనులిప్య ॥

ఓం విష్ణుముఖావై దేవాశ్ఛనోందభిరిమాన్లోకా ననపజయ్య మభ్యజయన్ ॥**(తై.ఆ.10.1.10)**

11. ఓజోసి సహోసీతి గ్రీవమనులిప్య ॥

ఓం ఓజోగ్రీవాబిర్నిర్ఋతి మస్థభిరిన్ద్రగ్గ్ స్వపసా వహేనరుద్రస్య

విచలస్కన్ధోఽహో రాత్రయోర్ద్వితీయోఽర్ధమాసానాం తృతీయో మాసాం చతుర్థ ఋతూనాం పంచమస్సంవత్సరస్య షష్ఠః ॥**(తై.సం.5.7.18)**

12. మహాగ్ం ఇంద్రో ఇతి బాహూన్ అనులిప్య ॥

ఓం మహాగ్ం ఇంద్రో వజ్రబాహు ష్షోడశీ శర్మయచ్ఛతు । స్వస్తి నో మఘవా కరోతు హంతు పాప్మానం యోఽస్మాన్ ద్వేష్టి । యంచవయం ద్విష్మః ॥**(తై.సం.1.4.42)(తై.ఆ.10.1.10)**

13. నాభిర్మేచిత్తమితి నాబిమనులిప్య ॥

ఓం నాభిర్మేచిత్తం విజ్ఞానం పాయుర్మే పచతిర్బసత్ ఆనందనందా వాండౌమే భగస్సౌభాగ్యం పసః । జంఘాభ్యాం పద్భ్యాంధర్మోస్మి విశిరాజా ప్రతిష్ఠితః ॥

14. అపాందమన్యురితి కటిమనులిప్య ॥

ఓం ఆపాంతమన్యుస్తృపల ప్రఓం ఆపాన్త మన్యు స్తృపలప్రభర్మా ధునిశ్శిమీవాఞ్ఛరుమాగ్ం ఋజీషీ । సోమో విశ్వాన్యత సావనాని

నార్వాగిన్ద్రం ప్రతిమానాని దేభుః ॥(ఋ10.89.5)

15. విష్ణోరరాటమసీతి పృష్ఠమనులిప్య ॥

ఓం విష్ణోరరాటమసి విష్ణోః పృష్ఠమసి విష్ణోశ్నప్త్రేస్థో విష్ణోస్స్యూరసి విష్ణోర్ధ్రువమసి వైష్ణవమసి విష్ణవేత్వా ॥

16. వరుణస్య స్కంభనమసీతి మేఢ్రమనులిప్య ॥

ఓం వరుణస్య స్కంభనమసి వరుణస్య స్కంభ సర్జనమసి ॥

17. ఆనందనందా విత్యండౌ అనులిప్య ॥

ఓం ఆనందనందా వాండౌమే భగస్సౌభాగ్యంపసః జంఘాభ్యాం పద్భ్యాం ధర్మోస్మి విశిరాజా ప్రతిష్ఠితః ॥(తై.బ్రా.2.6.25)

18. ఉర్వోరోజోరిష్బా ఇతి ఊరుప్రదేశ మనులిప్య ॥

ఓం ఊరువో రోజః । అరిష్టావిశ్వాన్యంగానితనూః తనువామే సహ నమస్తేఅస్తు మామాహిగ్ంసీః ॥

19. ఊరూం అరత్నీ ఇతి జానూ అనులిప్య ॥

ఓం ఊరూ అరత్నీ జానునీ జంఘాభ్యాపద్భ్యాం ధర్మోసి ॥

20. జంఘాభ్యాంమితి జంఘే లనులిప్య ॥

ఓం జంఘాభ్యాం పద్భ్యాం ధర్మోసి విశిరాజా ప్రతిష్ఠితః ॥

21. చరణం పవిత్రమితి చరణౌ అనులిప్య ॥

ఓం చరణం పవిత్రం వితతం పురాణం యేన పూతస్తరతి దుష్కృతాని । తేన పవిత్రేణ శుద్ధేన పూతా అతి పాప్మాన మరాతిం తరేమ ॥ (తై.ఆ.10.1.11)

22. ఇదం విష్ణు స్త్రీణి పదేతి పాదౌ అనులిప్య ॥

ఓం ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధానిదధే పదమ్ ।

సమూళమస్య పాగ్ం సురే ॥(ఋ.1.22.17)

ఓం త్రీణి పదావిచక్రమే విష్ణుర్గోపా అధాభ్యః ।

తతో ధర్మాణి ధారయన్ ॥(ఋ.1.22.18)

23. సజోషా ఇంద్ర ఇతి శేషం దూర్వాసహిత లోష్ఠం శిరసి నిధాయ ॥

ఓం సజోషా ఇన్ద్రసగణో మరుద్భిస్సోమం పిబ వృత్రహన్ ఛూర

విద్వాన్ ॥ జహి శత్రూగ్ంరప మృధో నుదస్వాథాభయం కృణుహి విశ్వతో నః ॥(తై.సం.1.4.42)

24. హిరణ్యశృంగమితి తీర్థం గత్వా ॥

ఓం హిరణ్యశృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థం మే దేహియాచితః ।

యన్మయా భుక్త మసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః ।

యన్మే మనసా వాచా కర్మణా వా దుష్కృతం కృతమ్ ।

తన్న ఇన్ద్రో వరుణో బృహస్పతి స్సవితా చ పునన్తు పునః పునః ।

నమోఽగ్నయేఽప్సుమతే నమ ఇన్ద్రాయ నమో వరుణాయ నమో వారుణ్యై నమోఽద్భ్యః । యదపాం క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్తం తదప గచ్ఛతాత్ । అత్యాశనాదతీపానాద్యచ్చ ఉగ్రాత్ప్రతిగ్రహాత్ । తన్నో వరుణో రాజా పాణినా హ్యవమర్శతు । సోఽహ మపాపో విరజో నిర్ముక్తో ముక్త కిల్బిషః । నాకస్య పృష్ఠ మారుహ్య గచ్ఛేద్బ్రహ్మ సలోకతామ్ । యశ్చాప్సు వరుణస్సపునాత్వఘమర్షణః । ఇమంమే గఙ్గే యమునే

సరస్వతి శుతుద్రిస్తోమగ్ం సచతా పరుష్ణియా । అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయాఽర్జీకియే శృణుహ్యా సుషోమయా । ఋతం చ సత్యం చాభీద్ధాత్త పసోఽధ్యజాయత । తతో రాత్రి రజాయత తత స్సముద్రో అర్ణవః । సముద్రాదర్ణవా దధి సంవత్సరో అజాయత । అహోరాత్రాణి మిదధ ద్విశ్వస్య మిషతో వశీ । సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్ । దివం చ పృథివీం చాంతరిక్ష మథో సువః । యత్పృథివ్యాగ్ం రజస్స్వమాంతరిక్షే విరోదసీ । ఇమాగుస్తదాపో వరుణః పునాత్వఘమర్షణః । పునన్తు వసవః పునాతు వరుణః పునాత్వఘమర్షణః । ఏష భూతస్య మధ్యే భువనస్య గోప్తా । ఏష పుణ్యకృతాన్లోకానేష మృత్యోర్హిరణ్మయమ్ । ద్యావా పృథివ్యోర్హిరణ్మయగ్ం సగ్ం శ్రితగ్ం సువః । సనస్సువస్సగ్ం శిశాధి । ఆర్ద్రం జ్వలతి జ్యోతి రహమస్మి । జ్యోతిర్జ్వలతి బ్రహ్మాఽహమస్మి । యోహఽమస్మి బ్రహ్మాఽహమస్మి । అహమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి । అహమేవాహం మాం జుహోమి స్వాహా । అకార్యకార్య వకీర్ణిస్తేనో భ్రూణహా గురుతల్పగః । వరుణోఽపా మఘమర్షణ స్తస్మాత్పాపాత్ప్ర

ముచ్యతే । రజోభూమి స్త్వమాగ్ం రోదయస్వ ప్రవదన్తి ధీరాః ।

ఆక్రాన్త్సముద్రః ప్రథమే విధర్మఞ్జనయన్ప్రజా భువనస్యరాజా । వృషా

పవిత్రే అధిసానో అవ్యే బృహథ్సోమో వావృధే సువాన ఇన్దుః

॥(తై.ఆ.10.1.12)

25. సుమిత్రాన ఆప ఇతి ఆత్మానమభిషిచ్య ।

ఓం సుమిత్రాన ఆప ఓషధయస్సన్తు ।**(తై.ఆ.4.11.8)**

26. దుర్మిత్రాస్తస్మై ఇతి త్రీణ్యుదకాంజల్యః లోష్ఠదేశే నినయేత్ ।

ఓం దుర్మిత్రాస్తస్మై భూయాసుః । **ప్రథమాంజలిం దద్యాత్।**

ఓం యోస్మాన్ ద్వేష్టి । **ద్వితీయాంజలిం వినయేత్।(తై.ఆ.4.11.9)**

ఓం యంచవయం ద్విష్మః । **తృతీయాంజలిం వినయేత్।**

27. ఆపోహిష్ఠామ తిసృభిః హిరణ్యవర్ణా ఇతి చతుసృభిః ।
పవమానస్సువర్జన ఇత్యేతేనాను వాకేన మార్జయిత్వా ।

ఓం ఆపోహిష్ఠామ యోభువస్తాన ఊర్జే దధాతన ।

మహేరణాయ చక్షసే । యోవశ్శివత మోరసస్తస్యభాజయతేహనః ।

ఉశతీరివ మాతరః । తస్మా అరంగమామవో యస్యక్షయాయ జిన్వథ ।

ఆపో జనయథాచనః ॥ **(తై.సం.4.1.5)(తై.ఆ.4.42)(తై.ఆ.5.6.1)**
(తై.ఆ.7.4.19) (తై.ఆ.10.1.11)

ఓం హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకా యాసు జాతః

కశ్యపోయాస్విన్ద్రః । అగ్నిం యా గర్భం దధిరే విరూపాస్తా న

ఆపశ్శగ్గ్‌స్యోనా భవన్తు ॥ **(తై.సం.5.6.1)**

ఓం యాసాగ్ం రాజా వరుణో యాతి మధ్యే సత్యానృతే

అవపశ్యఞ్జనానామ్। మధుశ్చుతశ్శుచయో యాః పావకాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్

స్యోనా భవన్తు ॥**(తై.సం.5.6.1)(ఋ..7.49.3)**

ఓం యాసాం దేవా దివి కృణ్వన్తి భక్షం యా అంతరిక్షే బహుధా భవన్తి

। యాః పృథివీం పయసోన్దన్తి । శుక్రాస్తా న ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనాభవన్తు ॥

ఓం శివేన మా చక్షుషాపశ్యతాపశ్శివయా తన్వోపస్పృశ తత్త్వచం మే

సర్వాగ్ం అగ్నీగ్ం రప్సుషదో హువేవో మయి వర్చో బలమోజో నిధత్త

॥ **(తై.సం.5.6.1)**

ఓం పవమానస్సువర్జనః । పవిత్రేణ విచర్షణిః । యః పోతా సపునాతు మా । పునన్తు మా దేవజనాః । పునన్తు మనవో ధియా । పునన్తు విశ్వ ఆయవః । జాతవేదః పవిత్రవత్ । పవిత్రేణ పునాహిమా । శుక్రేణ దేవ దీద్యత్ । అగ్నే కృత్వా క్రతూగ్ంరను । యత్తే పవిత్రమర్చిషి । అగ్నే వితత మన్తరా । బ్రహ్మ తేన పునీమ హే । ఉభాభ్యాన్దేవ సవితః । పవిత్రేణ సవేన చ । ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే । వైశ్వదేవీ పునతీ దేవ్యాగాత్ । యస్యైబహ్వీస్తనువో వీతపృష్ఠాః । తయా మదన్తస్సధమాద్యేషు । వయగ్గ్స్యామ పతయోరయీణామ్ । వైశ్వానరో రశ్మిభిర్మా పునాతు । వాతః ప్రాణేనేషిరో మయోభూః । ద్యావాపృథివీ పయసా పయోభిః । ఋతావరీ యజ్ఞియే మా పునీతామ్ । బృహద్భి స్సవితస్తృభిః । వర్షిష్ఠైర్దేవమన్మభిః । అగ్నే దక్షైః పునాహిమా । యేన దేవా అపునత । యేనాపో దివ్యఙ్కశః । తేనదివ్యేన బ్రహ్మణా ॥

ఇదం బ్రహ్మపునీమహే । యః పావమానీరధ్యేతి । ఋషిభిస్సం

భృతగ్ం రసమ్ । సర్వగ్ం స పూతమశ్నాతి । స్వదితం మాతరిశ్వనా । పావమానీర్యో అధ్యేతి । ఋషిభిస్సంభృతగ్ం రసం । తస్మై సరస్వతీ దుహే । క్షీరగ్ం సర్పిర్మధూదకమ్ । పావమానీ స్స్వస్త్య యనీః ॥ సుదుఘాహి పయస్వతీః । ఋషిభిస్సంభృతో రసః । బ్రాహ్మణేష్వమృతగ్ం హితమ్ । పావమానీర్ది శంతునః । ఇమంలోకమథో అముమ్ । కామాన్థ్సమ ర్ధయన్తునః । దేవీర్దేవైస్సమాభృతాః । పావమానీ స్స్వస్త్యయనీః । సుదుఘాహి ఘృతశ్చుతః । ఋషిభిస్సంభృతో రసః । బ్రాహ్మణేష్వ మృతగ్ం హితం । యేన దేవాః పవిత్రేణ । ఆత్మానం పునతే సదా । తేన సహస్రధారేణ । పావమాన్యః పునన్తు మా । ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్ । శతోద్యామగ్ం హిరణ్మయమ్ । తేనబ్రహ్మ విదోవయమ్ । పూతం బ్రహ్మ పునీమహే । ఇన్ద్రస్సునీతీ సహ మా పునాతు । సోమస్స్వస్త్యా వరుణస్సమీచ్యా । యమో రాజా ప్రమృణాభిః పునాతు మా । జాతవేదా మోర్జయన్త్యా పునాతు ॥**(తై.బ్రా.1.4.45)**

28. నమోగ్నయే ఇతి నమస్కృత్య ।

ఓం నమోగ్నయేప్సుమతే నమ ఇంద్రాయ నమో వరుణాయ నమో వారుణ్యై నమోద్భ్యః ।

29. యదపాంక్రూరమితి అద్భిః త్రిరాప్లుత్య ।

ఓం యదపాం క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్తం తదపగచ్ఛతాత్ । అత్యాశనాదతీ పానాద్యచ్చ ఉగ్రాత్ప్రతిగ్రహాత్ । తన్నో వరుణో రాజా పాణినాహ్యవమర్శతు । సోఽహ మపాపో విరజో నిర్ముక్తో ముక్త కిల్బిషః ॥(తై.ఆ.10.1.12)

30. ఇమం మే గంగే తి ఆపోభి మంత్ర్య ॥

ఓం ఇమం మే గఙ్గే యమునే సరస్వతి శుతుద్రిస్తోమగ్ం సచతా పరుష్ణియా । అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయాఽర్జీకీయే శృణుహ్యా సుషోమయా ॥(ఋ.10.75.5)

31. ఋతంచ సత్యంచేతి అప్సువగాహేత ।

ఋతం చ సత్యం చాభీద్ధాత్తా పసోఽధ్యజాయత । తతో రాత్రి

రజాయత తతస్సముద్రో అర్ణవః ॥ (తై.ఆ.10.1.12)

సముద్రాదర్ణవా దధి సంవత్సరో అజాయత । అహోరాత్రాణి మిదధద్విశ్వస్య మిషతో వశీ । సూర్యాచన్ద్ర మసౌ ధాతా యథా పూర్వమకల్పయత్ ॥ (తై.ఆ.10.1.13)

32. అకార్య కార్యవ ఇతి పునః స్నాత్వా ।

ఓం అకార్య కార్యవకీర్ణీస్తేనో భ్రూణహా గురు తల్పగః । వరుణోఽపా మఘమర్షణస్తస్మాత్పాపాత్ప్రముచ్యతే ॥(తై.ఆ.10.1.15)

33. రహస్యపాపాపనో దనార్థం పునః స్నాయాత్ ।

ఓం రజోభూమిస్త్వమాగ్ం రోదయస్వప్రవదన్తి ధీరాః॥(తై.ఆ10.1.15)

34. ఆక్రాన్సముద్ర ఇతి జపేత్ ।

ఓం ఆక్రాన్సముద్రః ప్రథమే విధర్మఞ్జనయన్ ప్రజా భువనస్య రాజా । వృషా పవిత్రే అధిసానో అవ్యే బృహత్సోమో వావృధే సువాన ఇన్దుః ॥(ఋ.9.97.40)

35. దేవస్సత్వేతి వస్త్రమాదాయ ।

ఓం దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ । పూష్ణో హస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి ॥**(తై.ఆ.3.10.1)**

36. అవధూత మిత్యవధూయ ।

37. ఉదుత్య మిత్యాదిత్యాయ ప్రదర్శ్య ।

ఓం ఉదుత్యం జాతవేదసం దేవం వహన్తి కేతవః ।

దృశే విశ్వాయ సూర్యమ్ । చిత్రం దేవానాముదగాదనీకమ్ ।చక్షుర్మిత్రస్య వరుణ స్యాగ్నేః ఆప్రాద్యావా పృథివీ అంతరిక్షగ్ం సూర్యఆత్మా జగతస్థస్తుషశ్చ ॥**(ఋ1.115.1)(ఋ.1.50.1)**

38. ఆవహంతీతి పరిధాయ ।

ఓం ఆవహంతీ వితన్వానా కుర్వాణచీర మాత్మనః వాసాగ్ంసి మమగావశ్చ అన్న పానేచ సర్వదా । తతోమే శ్రియమావహ లోమశాంపశుభిస్సహ స్వాహా ॥

తతః ద్విరాచమ్య ॥

అపక్రామంతు భూతాద్యాః పిశాచాస్సర్వతో దిశః । ఏతేషామ విరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే । ఇతి దర్భాసనే ఉపవిశ్య । ప్రాణానాయమ్య । గాయత్రీ జప । సూర్య నమస్కార అశ్వత్థ ప్రదక్షిణం కుర్యాత్ । తేన సపూతో భవతి ॥

!! దశ విధ స్నానాని !!

ఆచమ్య । శుభతిథౌ । మయా ఆచరిష్యమాణ సర్వప్రాయశ్చిత్తాంగ త్వేన ప్రాచ్యాంగవపనం కరిష్యే ॥

శ్లో॥ మేరుమందరతుల్యాని పాపాని వివిధాని చ ।
కేశానాశ్రిత్య తిష్ఠంతి తస్మాత్కేశాన్వపామ్యహమ్ ॥

జంఘోరువక్షః కక్ష్యే చ లోమాని భుజయోః క్రమాత్ ।
కుక్షిలోమశిఖా వర్జ్యం శ్మశ్రుకేశాంశ్చ వాపయేత్ ॥
కేశానాం వపనం నాస్తి నారీణాం వ్రత సత్రయోః ।
మహాదోషేషు సర్వేషు ఛేదయేదంగుళద్వయమ్ ॥
పాదయోశ్చైవ పాణ్యోశ్చ కుర్యాన్నఖనికృంతనం । (కేశాన్ రక్షతి చేత్)
తథాపి లోమ వపనం కుర్యాన్నఖ నికృతంనమ్ ॥
ఇతి క్రమేణ వపనం కుర్యాత్ ॥

!! దంత ధావనమ్ !!

ఆచమ్య । శుభతిథౌ । మయా ఆచరిష్యమాణ సర్వప్రాయశ్చిత్తాంగ త్వేన దంతధావనం కరిష్యే ।

శ్లో॥ ఆయుర్బలం యశో వర్చః ప్రజాః పశు వసూని చ
బ్రహ్మప్రజ్ఞాం చ మేధాం చ త్వం నో దేహి వనస్పతే ॥

ఇతి దంతకాష్ఠమాదాయ । దంతధావనం కృత్వా ।

ఆచమ్య । దశవిధస్నానాని కుర్యాత్ ॥

1. భస్మ స్నానం -

అగ్నిరస్మి జన్మనా జాతవేదా ఘృతం మే చక్షురమృతం మ ఆసన్ । అర్కస్త్రిధాతూరజసో విమానోఽజస్రో ఘర్మో హవిరస్మి నామ ॥**(ఋ.3.26.7)**

2. గంధద్వారామితి గోమయ స్నానం -

ఓం గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ । ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥ **(తై.ఆ.10.1.10)**

3. స్యోనాపృథివీతి తులసీమృత్తికా స్నానం -

ఓం స్యోనా పృథివి భవానృక్షరా నివేశనీ ।

యచ్ఛా నశ్శర్మ సప్రథాః ॥ **(ఋ.1.22.15)**

4. ఇమం మే గంగేతి గంగోదక స్నానం -

ఓం ఇమం మే గఙ్గే యమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమగ్ం సచతా పరుష్ణియా । అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయార్జీకీయేఽశృణుహ్యా సుషోమయా ॥ **(ఋ10.75.5)**

5. తత్సవితురితి గోమూత్ర స్నానం -

ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి । ధియో యో నః ప్రచోదయాత్ ॥**(ఋ.3.62.10)**

6. ఆప్యాయస్వేతి క్షీరస్నానం -

ఓం ఆ ప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వతస్సోమ వృష్ణియమ్ । భవా వాజస్య సంగథే ॥**(ఋ.1.91.16)(ఋ.9.31.4)**

7. దధిక్రావ్ణ ఇతి దధిస్నానం -

ఓం దధిక్రావ్ణో అకారిషం జిష్ణోరశ్వస్య వాజినః । సురభి నో ముఖాకరత్ప్రణ ఆయూగ్ంషి తారిషత్ ॥**(ఋ.4.39.6)**

8. శుక్రమసీత్యాజ్య స్నానం -

ఓం శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోఽసి దేవోవస్సవితోత్పునా త్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ వసోస్సూర్యస్య రశ్మిభిః ॥

9. దేవస్యత్వేతి కుశోదక స్నానం -

ఓం దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవేఽశ్వినోర్బాహుభ్యాం పూష్ణోహస్తాభ్యా మాదదే ॥

10. హిరణ్యశృంగమితి సువర్ణోదక స్నానం -

ఓం హిరణ్యశృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థం మే దేహి యాచితః ।

యన్మయా భుక్త మసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః ॥**(తై.ఆ.10.1.12)**

11. ఉద్ధృతాసీతి మృత్తికాస్నానం -

ఓం ఉద్ధృఽతాసి వరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా ।

మృత్తికే హన మే పాపం యన్మయా దుష్కృతం కృతమ్ ।

మృత్తికే బ్రహ్మ దత్తాఽసి కాశ్యపేనాభిమన్త్రితా ।

మృత్తికే దేహి మే పుష్టిం త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ।

మృత్తికే ప్రతిష్ఠితే సర్వం తన్మే నిర్ణుద మృత్తికే ।

తయా హతేన పాపేన గచ్ఛామి పరమాం గతిమ్ ॥**(తై.ఆ.10.1.8)**

12. అఘమర్షణ సూక్తేన శుద్ధోదక స్నానం -

ఓం హిరణ్యశృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థం మే దేహి యాచితః ।

యన్మయా భుక్త మ సాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః ।

యన్మే మనసా వాచా కర్మణా వా దుష్కృతం కృతమ్ ।

తన్న ఇంద్రో వరుణో బృహస్పతిస్సవితా చ పునన్తు పునః పునః ।

నమోఽగ్నయేఽప్సుమతే నమ ఇంద్రాయ నమో వరుణాయ నమో వారుణ్యై నమోఽద్భ్యః ।

యదపాం క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్తం తదపగచ్ఛతాత్ ।

అత్యాశనాదతీపానాద్యచ్చ ఉగ్రాత్ప్రతిగ్రహాత్ ।

తన్నో వరుణో రాజా పాణినా హ్యవమర్శతు ।

సోఽహ మపాపో విరజో నిర్ముక్తో ముక్త కిల్బిషః ।

నాకస్య పృష్ఠ మారుహ్యా గచ్ఛేత్ బ్రహ్మ సలోకతామ్ ।

యశ్చాప్సు వరుణస్సపునాత్వఘమర్షణః ॥

ఇమం మే గఙ్గే యమునే సరస్వతి శుతుద్రిస్తోమగ్ం సచతా పరుష్ణియా । అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయాఽఽర్జీకియే శృణుహ్యా సుషోమయా ।

ఋతం చ సత్యం చాభీద్ధాత్తపసోఽధ్యజాయత ।

తతో రాత్రిరజాయత తతస్సముద్రో అర్ణవః ॥

సముద్రాదర్ణవాదధి సంవత్సరో అజాయత ।

అహోరాత్రాణి మిదధద్విశ్వస్య మిషతో వశీ ॥

సూర్యాచంద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్ ।

దివం చ పృథివీం చాంతరిక్షమథో సువః ॥

యత్పృథివ్యాగ్ం రజస్స్వ మాంతరిక్షేవిరోదసీ । ఇమాగ్స్తదాపో వరుణస్సపునాత్వఘమర్షణః । పునన్తు వసవః పునాతువరుణః పునాత్వఘమర్షణః । ఏష భూతస్య మధ్యే భువనస్య గోప్తా । ఏష పుణ్య

కృతాన్లోకా నేష మృత్యోర్హిరణ్మయమ్ । ద్యావా పృథివ్యోర్హిరణ్మయగ్ం సగ్గ్‌శ్రీతగ్ం సువః । సనస్సువశ్శగ్ం శిశాధి । ఆర్ద్రం జ్వలతి జ్యోతి రహమస్మి । జోతిర్జ్వలతి బ్రహ్మాఽహమస్మి । యోహమస్మి బ్రహ్మాఽహమస్మి । అహమస్మి బ్రహ్మాఽహమస్మి । అహమేవాహం మాం జుహోమి స్వాహా । అకార్యకార్యవకీర్ణిస్తేనో భ్రూణహా గురు తల్పగః । వరుణోఽపామఘమర్షణస్తస్మాత్పా పాత్ప్రముచ్చతే । రజోభూమిస్త్వ మాగ్ం రోదయస్వ ప్రవదన్తి ధీరాః । ఆక్రాన్సముద్రః ప్రథమే విధర్మన్ జనయన్ ప్రజా భువనస్యరాజా । వృషాపవిత్రే అధిసానో అవ్యే బృహస్పథోస్సోమో వావృధే సువాన ఇన్దుః ॥ ఏవం స్నాత్వా । **(తై.ఆ.10.1.12)**

ఆచమ్య । పూతోహఽమస్మీత్యాత్మానం ధ్యాయేత్ ॥

!! నాంది శ్రాద్ధమ్ !!

ధౌతవాససీ పరిధాయ ఆచమ్య – శుభతిథౌ ॥

మయా ఆచరిష్యమాణ సర్వప్రాయశ్చిత్తస్య ప్రాచ్యాంగత్వేన నాందీశ్రాద్ధం యథాశక్తి హిరణ్యేన కరిష్యే ॥